MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

__________________________ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi
____________________ maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
__-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi
_____________________________ning
20__-20__-o'quv yilida 6-sinflar uchun
IV chorak tarixi fanidan

DARS ISHLANMALARI

“TASDIQLAYMAN”
O‘IBDO‘_______ ________________________

20__-20__-o‘quv yili 6-sinf tarixi fanidan IV chorak uchun taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Kushon davlati			
2.	Kushon davlati			
3.	Buyuk ipak yo‘li			
4.	Buyuk ipak yo‘li			
5.	Qadimgi Italiya va uning aholisi			
6.	Rim respublikasi			
7.	Rim respublikasida hayot			
8.	Qullar va gladiatorlar			
9.	**7-Nazorat ishi**			
10.	Rimda respublikaning qulashi			
11.	Rimda respublikaning qulashi			
12.	G‘arbiy Rim imperiyasining tanazzuli va halokati			
13.	Qadimgi Rim madaniyati			
14.	Qadimgi Rim madaniyati			
15.	**8-Nazorat ishi**			
16.	**Yakuniy umumlashtiruvchi dars**			

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Kushon davlati

Darsning maqsadi:

Ta’limiy: darsda yer yuzidagi ko‘pgina odamlarni uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi qiziqtirishi. Qadimgi dunyo tarixi ushbu o‘tmishni o‘rganish to‘g‘risida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga inson tosh qurollarni yasashdan to metallni kashf qilguncha, eng oddiy turarjoylarni qurishdan to dastlabki shaharlarni bunyod etguncha, turli-tuman hunarmandchilik buyumlari, yozuv va boshqalarni yaratguncha uzoq tarixiy yo‘lni bosib o‘tishi to‘g‘risida tushuntirish.

Rivojlantiruvchi: Bizning Vatanimiz – O‘zbekiston uzoq va shonli tarixga ega bo‘lishi Aynan shu zaminda uzoq o‘tmishda o‘ziga xos sivilizatsiya yaratish. Ziroatchilar, hunarmandlar va quruvchilar o‘zlarining mehnati va yaratuvchanlik salohiyati bilan o‘lka dovrug‘ini olamga yoyganlari haqida tushuncha berish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

umumbashariy ahamiyatga ega bo‘lgan qadriyatlarni (urf-odatlar, marosimlar, milliy madaniy an’analar va h.k.) hurmat qilish;

o‘zgalarga nisbatan mehr-muruvvat, saxiylik, diniy e’tiqodi, milliy xususiyatlari, an’ana va arosimlarini hurmat qilish; jamiyatda o‘rnatilgan odob-axloq qoidalariga rioya qilish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

tarixda yil hisobini o‘qiy olish, tarixiy darvlarga oid chizmalarni o‘qiy olish, rim raqamida yozilgan raqamlarni o‘qiy oladi.

miloddan avvalgi, era, milodiy yillar o‘rtasidagi farqlarni matematik amallar bilan yecha oladi.

Darsning metodi: og‘zaki (suhbat, savol-javob)

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: o‘quvchilarning darsda faolligi kuzatilib,hisobga olib boriladi.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Mil.avv. 140–130-yillar oralig‘ida ko‘chmanchi yuechji qabilalari Yunon-Baqtriya davlatini bosib oladi. Yuechjilar Baqtriya yerlariga kelib o‘rnashadi. Milodiy I asrda yuechjilar orasida Kushon xonadoni yuksalib, Kushon davlatiga asos solinadi. Yuechji qabilalarining mulklarini birlashtirgan birin chi kushon hukmdori Kudzula Kadfizbo‘lgan. Bu davrda Afg‘oniston va Hindiston viloyati – Kashmir Kushon davlatiga qo‘shib olingan. Vima Kadfiz hukmronligi paytida davlat ya nada kengayib, podsho Kanishka davrida ulkan imperi ya ga aylandi. Uning hududiga Hindiston, Afg‘oniston va O‘zbekistonning janubigacha bo‘lgan yerlar kirgan. Rim, Parfiya, Xitoy davlatlari qatori Kushon podsholigi ham ulkan imperiyalardan biri bo‘lgan. Ammo to‘xtovsiz urushlar oqibatida Kushon davlati inqi -rozga yuz tutadi va milodiy III asrda parchalanib ketadi.

Vima Kadfiz davrida Kushon podsholigida hukmdor nomi bitilgan tanga zarb qilish boshlanib, pul islohoti amalga oshiriladi, zarb qilingan tangalarning qiymati oshib ketadi. Tangalar oltin, kumush va misdan tayyorlangan. Kanishka hukmronligi davrida Kushon podsholigi o‘z taraqqiyotining cho‘qqisiga erishadi. Yangi-yangi shaharlar bunyod etiladi, Hindiston, Xitoy va Rim imperiyalari bilan savdo va elchilik munosabatlari yo‘lga qo‘yiladi. Pul islohoti xo‘jalik va savdo-sotiqning rivojiga ko‘maklashgan.

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Yuechjilar Baqtriyani qachon bosib olgan?
2. Kanishka davrida Kushon podsholigida qanday o‘zgarishlar bo‘lgan?

V.O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

O‘IBDO‘: ____________________ ____________ ___________

(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Kushon davlati

Darsning maqsadi:

Ta'limiy: darsda yer yuzidagi ko'pgina odamlarni uzoq o'tmish, o'z xalqi va mamlakati tarixi qiziqtirishi. Qadimgi dunyo tarixi ushbu o'tmishni o'rganish to'g'risida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o'quvchilarga inson tosh qurollarni yasashdan to metallni kashf qilguncha, eng oddiy turarjoylarni qurishdan to dastlabki shaharlarni bunyod etguncha, turli-tuman hunarmandchilik buyumlari, yozuv va boshqalarni yaratguncha uzoq tarixiy yo'lni bosib o'tishi to'g'risida tushuntirish.

Rivojlantiruvchi: Bizning Vatanimiz – O'zbekiston uzoq va shonli tarixga ega bo'lishi Aynan shu zaminda uzoq o'tmishda o'ziga xos sivilizatsiya yaratish. Ziroatchilar, hunarmandlar va quruvchilar o'zlarining mehnati va yaratuvchanlik salohiyati bilan o'lka dovrug'ini olamga yoyganlari haqida tushuncha berish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'z fikrini og'zaki va yozma tarzda aniq va tushunarli bayon qila olish, mavzudan kelib chiqib savollarni mantiqan to'g'ri qo'ya olish va javob berish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

tarixda yil hisobini o'qiy olish, tarixiy darvlarga oid chizmalarni o'qiy olish, rim raqamida yozilgan raqamlarni o'qiy oladi.

miloddan avvalgi, era, milodiy yillar o'rtasidagi farqlarni matematik amallar bilan yecha oladi.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib,hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Kushon davlati xo'jaligining asosini sug'orma dehqonchilik, savdo-sotiq va hunarmandchilik tashkil qilgan. Bug'doy, arpa va sholi yetishtirilgan. Kushonlar davrida suv tegirmoni, chig'ir turlaridan keng foydalanildi. Hunarmandchilik ham yuksak

darajada taraqqiy etgan. Kushon davlati yodgorliklari bo‘lmish Xolchayon, Dalvarzintepa,qadimiy Termiz, Zartepa, Kampirtepa va bosh qalarni o‘rganish jarayonida aniqlangan topilmalar ham buni tasdiqlaydi.

Kushon davlatidagi o‘zaro madaniy va savdo-sotiq aloqalari tufayli O‘rta Osiyoning turli viloyatlarida qadimgi aramey yozuvi keng rivojlanadi. Bu yozuv alohida harflarga asoslangani sababli uni o‘zlashtirish ancha oson bo‘lgan. Qadimgi Termiz yodgorliklarini o‘rganish natijasida arameyyozuvi asosidagi kushon-baqtriya alifbosidagi yozuv namunalari topilgan. Kushon mamlakatida yana bir yozuv – kushon shaklli yozuvi mavjud bo‘lgan, bunda harflar burchakli va aylana shaklida yozilgan.

Kushon podsholigida yana bir yozuv tizimi mavjudligini Surxko‘tal (Afg‘onistondagi Qunduz shahri yaqinida) va Kampirtepa (Termiz yaqinida) yodgorligidan topilgan yunon alifbosidagi kushon bitiklari tasdiqlaydi. Amudaryoning quyi oqimi zaminida, Zarafshon va Qash qadaryo vohalarida aramey alifbosi asosidagi xorazmiyva sug‘diyyozuvlar ham keng tarqalgan edi.

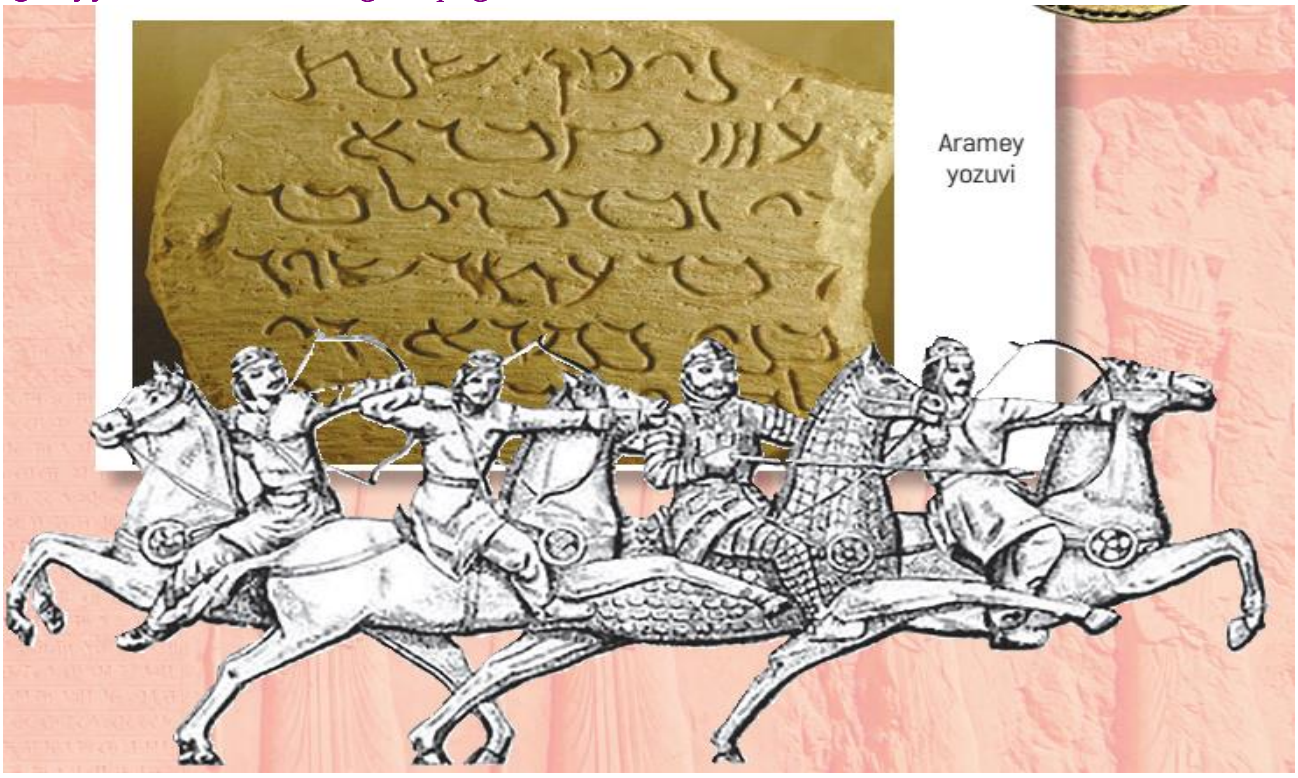

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Qaysi podsho davrida hukmdor nomi yozilgan tangalar zarb qilina boshladi?
2. Kushon podsholigida qanday dinlar tarqalgan?
3. Kushon davri yozuvi, san’ati va diniy e’tiqodi haqida gapirib bering

V.O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

O‘IBDO‘: ____________________ ____________ ___________

(imzo) (sana)

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o'zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

34 listdan iborat tarix fanidan 6-sinf IV chorak konspektni to'loq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo‘ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

1. **1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
2. **1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
3. **Sinf rahbar hujjatlari**
4. **Metodbirlashma hujjatlari**
5. **Ustama hujjatlari**
6. **1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislar**
7. **1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
8. **Maktab ish hujjatlari**
9. **Direktor ish hujjatlari**
10. **MMIBDO‘ ish hujjatlari**
11. **O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
12. **Psixolog hujjatlari**
13. **Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
14. **Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
15. **Besh tashabbus hujjatlari**
16. **Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**